Eshuis

ACCOUNTANTSVERSLAG 2022

Gemeente Borger-Odoorn

12 juni 2023

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

Laan Corpus den Hoorn 200

9728 JS Groningen

Postbus 8006

9702 KA Groningen

Tel. 088-500 95 00

E-mail info@eshuis.com

Aan de Raad van de gemeente Borger-Odoorn
T.a.v. mevrouw I. Oosting, griffier
Postbus 3
7875 ZG EXLOO

Ons kenmerk: 2023.206
Datum: 12 juni 2023

Betreft: Controle jaarrekening 2022

Geachte Raad,

In uw opdracht hebben wij de jaarrekening over 2022 gecontroleerd. In dit accountantsverslag kunt u onze bevindingen lezen alsmede ons oordeel over de jaarrekening als geheel en een onderbouwing daarvan. Ons oordeel verwoorden wij ook in de controleverklaring die wordt opgenomen in de jaarrekening. Deze verklaring dateren wij op 12 juni 2023, wanneer de jaarrekening in de commissie financiën wordt behandeld. Op dat moment waarmerken wij ook de jaarstukken in de verwachting dat deze in de bestuurlijke behandeling ongewijzigd zullen blijven. Op deze wijze kunnen de te behandelen stukken tijdig ter inzage worden gelegd.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen. Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om de Raad te ondersteunen in de controlerende taak.

De indeling van dit rapport is als volgt:
1. Actuele ontwikkelingen
2. De hoofdlijnen van onze controle
3. Bestuurlijke afhandeling en publicatie
4. Resultaat en weerstandsvermogen
5. Controlebevindingen
6. Verantwoording specifieke uitkeringen
7. Goedkeuringstoleranties en niet-gecorrigeerde controleverschillen
8. Dataveiligheid en de automatiseringsomgeving
9. Verantwoordelijkheden in het controleproces
10. Onafhankelijkheid gewaarborgd
11. Afsluiting

Bijlage: Verplichte rapportage inzake de SiSa-bijlage

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 3 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u op de juiste wijze aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Wij bedanken de organisatie voor de medewerking die we bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben gekregen.

1. Actuele ontwikkelingen

Het jaar 2022 was een bijzonder jaar voor gemeenten, zo ook voor de gemeente Borger-Odoorn. We noemen in dit hoofdstuk een aantal ontwikkelingen in het kort omdat die in gezamenlijkheid stevige impact hebben gehad op uw organisatie, dan wel de cijfers over 2022. De talrijke uitdagingen op korte termijn zorgen ervoor dat de nadruk noodgedwongen heeft gelegen op crisisaanpak en het overeind houden van de reguliere processen. Dat is in de meeste gevallen goed gelukt maar heeft invloed gehad op de tijd en aandacht die u hebt kunnen besteden aan organisatieontwikkeling en de lange termijndoelstellingen.

In 2022 verdween de coronapandemie naar de achtergrond, ging de maatschappij als het ware weer open en konden tal van maatschappelijke activiteiten weer min of meer normaal plaatsvinden. Dat is goed nieuws. Na een, soms lange, soms minder lange periode van stilstand is her en der de routine echter verdwenen en lopen projecten, evenementen en andere activiteiten minder soepel dan gepland. Uiteraard heeft dat binnen de organisatie effect. Maar ook allerlei instellingen in uw gemeente, bijvoorbeeld musea, sportclubs en dergelijke hebben te maken gehad met de effecten. Ook na corona blijven dit soort instellingen druk houden op hun exploitatie, bijvoorbeeld door tegenvallende bezoekersaantallen, personeelsgebrek en gestegen kosten.
Dat heeft financiële impact maar roept ook zorgen op over de haalbaarheid en betaalbaarheid van sommige maatschappelijke initiatieven. Beleidsmatig gezien zou dan de vraag op tafel kunnen komen of de lokale overheid het gat dat valt moet, en/of wil, opvangen.

Actie door gemeenten was ook nodig vanwege de oorlog in Oekraïne. Het organiseren, creëren en beheren van opvangplekken bleek niet altijd eenvoudig. Discussies over financiering, de uitbetaling van leefgeld en nu de afrekening van deze operatie zorgen voor onzekerheid. Anderzijds zien we op diverse plekken dat gemeenten overhouden op de normvergoeding die het Rijk verstrekt voor de opvang.
We gaven in onze managementletter al aan, dat onder andere de oorlog, de gevolgen die de oorlog heeft op de markten voor brandstof en energie, de schaarste aan materialen en personeel in 2022 hebben geleid tot een ongekend hoge inflatie. Dit hakt er bij veel van uw inwoners hard in.
Soms heel zichtbaar, met een toegenomen beroep op de voedselbank of bij uitbetaling van de energietoeslag, maar vaker veel minder zichtbaar doordat kinderen zonder ontbijt naar school moeten of mensen in de kou komen te staan. Als gemeente doet u er veel aan om deze problematiek bespreekbaar te maken. In de samenwerking met partners in bijvoorbeeld het onderwijs, welzijnswerk en de sociale werkvoorziening probeert u gezamenlijk daar waar mogelijk deze problematiek aan te pakken. De nadruk ligt veelal op het voorkomen van excessen en het ontstaan van schulden. U heeft hiervoor van het rijk ook meer armslag gekregen om maatwerk te leveren.

Het jaar 2022 was ook het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen en het aantreden van een nieuw college. In het coalitieakkoord 2022-2026 (Samen denken & samen doen) worden ambities geformuleerd op het vlak van wonen, duurzaamheid en het bevorderen van verbinding in de samenleving.

Al deze lijnen komen samen in een ambtelijke organisatie die blijvend te maken heeft met verandering. Dat geldt zowel voor de taken als voor de wijze waarop die worden uitgevoerd. Weer meer op kantoor werken, de verbinding zoeken, een hoger dan gebruikelijk verzuim en personele tekorten op sommige terreinen zijn een flinke uitdaging. Ook de discussie over de lange termijn financiering van gemeenten is nog niet afgerond en dat betekent dat de onzekerheden in uw meerjarenbegroting toenemen en het belang van risicomanagement groeit. Vanuit beheersingsperspectief komt daar dan ook de voorbereiding van de rechtmatigheidsverantwoording bij en blijft nieuwe wetgeving zoals de Wet open overheid en de Omgevingswet de nodige aandacht vragen.

In dat licht bezien is het prettig te constateren dat wij de jaarrekeningcontrole volgens een min of meer regulier schema hebben kunnen uitvoeren en dat organisatie in dat opzicht voldoende robuust is gebleken.

2. De hoofdlijnen van onze controle

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring. Dit betreft zowel de getrouwheid van de jaarrekening als de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties. Vanaf het boekjaar 2023 zal het rechtmatigheidsoordeel niet langer door de accountant worden afgegeven maar zal het college hierover verantwoording afleggen door middel van de rechtmatigheidsverantwoording.
Resultaat 2022 en vermogenspositie	Over 2022 is een resultaat gerealiseerd van € 3,2 miljoen positief. Over 2021 is een positief resultaat gerealiseerd van € 2,1 miljoen. Het totale eigen vermogen ultimo 2022 komt daarmee uit op € 38,0 miljoen (ultimo 2021: € 31,2 miljoen). Dit betekent een solvabiliteit van 45% (ultimo 2021 was dat 39%).
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening overeenkomstig het BBV is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen consistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT. Wij hebben vastgesteld dat u in het jaarverslag in de paragraaf Bedrijfsvoering een passage heeft opgenomen over de nieuwe wet open overheid.
Controleverschillen	In hoofdstuk 7 vindt u een overzicht van de niet gecorrigeerde controleverschillen. Het totaal ervan blijft beneden onze grens voor een goedkeuring.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de jaarrekeningcontrole geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel behoudens hetgeen in het blok hierboven is vermeld met betrekking tot de geconstateerde controleverschillen. In onze managementletter hebben we de bevindingen uit de interimcontrole meer in detail beschreven.
Dataveiligheid en IT	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Uw IT-omgeving vraagt steeds meer aandacht en krijgt die ook. In onze managementletter hebben we aandacht gevraagd voor het leveranciersmanagement.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen, de grondexploitatie, voorzieningen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en wij aanvaarden de door u gekozen methoden. Wij adviseren u om achteraf na te gaan hoe de schattingen hebben uitgepakt zodat u hiervan kunt leren voor de toekomst.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik in de organisatie.

Onderwerp	Bevindingen
Verplichte rapportering over fraude en continuïteit	Op grond van de beroepsvoorschriften voor accountants dienen wij in onze controleverklaring vanaf 2022 actief te rapporteren over de werkzaamheden die wij doen met betrekking tot deze onderwerpen. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente zelf ook een analyse maakt en een standpunt inneemt met betrekking tot de mate waarin de risico's in beeld zijn, maatregelen zijn getroffen om de risico's te verkleinen en wat de beoordeling is over eventuele resterende risico's. U hebt deze beide onderwerpen meegenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat de passages in de controleverklaring zijn toegevoegd op grond van wettelijke verplichtingen en niet omdat we specifieke bevindingen hebben.
Verantwoording specifieke uitkeringen	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole die hierover regels bevat. De gemeente Borger-Odoorn kent diverse specifieke uitkeringen. Het aantal neemt de laatste jaren snel toe. Dat betekent niet alleen dat de financiering van gemeenten meer en meer incidenteel plaatsvindt maar ook de verantwoordingsdruk en controledruk nemen toe. Dat vraagt extra inspanning van de organisatie en van ons. In gezamenlijkheid zijn we erin geslaagd om de benodigde informatie tijdig te verwerken en te controleren. De verplichte tabel waarin wij onze bevindingen moeten rapporteren is in de bijlage opgenomen. Specifiek melden wij hier hoe u omgaat met de Tozo. Dit is een vereiste vanuit het ministerie. Wij hebben bij de voor u van toepassing zijnde specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstoleranties voor SiSa overschrijden.

3. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: Het college van burgemeester en wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken.

De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt.
Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die is gedateerd op 12 juni 2023, de datum van de behandeling in de commissie financiën. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden.
Het is niet toegestaan de origineel getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan de Raad en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarstukken noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

4. Resultaat en weerstandsvermogen

4.1 Resultaat 2022

Het boekjaar 2022 is afgesloten met een positief resultaat van € 3,2 miljoen. De begroting na wijziging sluit met een licht negatief resultaat van € 0,1 miljoen. Het boekjaar 2021 heeft u afgesloten met een positief resultaat van € 2,1 miljoen. Het positieve resultaat is als “gerealiseerd resultaat” afzonderlijk zichtbaar in de balans.

Een resultaat is het verschil tussen het totaal aan baten enerzijds (bij u over 2022 € 98,2 miljoen) en het totaal aan lasten anderzijds (bij u over 2022 € 89,0 miljoen). Dat komt bij u neer op € 9,2 miljoen.
Daarnaast heeft uw Raad goedkeuring verstrekt aan een aantal mutaties op de reserves. Er is per saldo € 6 miljoen meer aan de reserves gedoteerd dan eraan onttrokken. De som van het saldo van de baten en lasten (€ 9,2 miljoen) en deze mutaties (-/- € 6,0 miljoen) is het jaarrekeningresultaat 2022 van € 3,2 miljoen.

Bij analyse van uw positieve resultaat over 2022 blijkt dat incidentele factoren een belangrijke rol hebben gespeeld. In uw jaarstukken is in de Samenvatting op hoofdlijnen en in de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening (per programma) aangegeven hoe het resultaat tot stand is gekomen. Belangrijke factoren daarbij zijn de hogere bate uit het gemeentefonds, hogere opbrengsten eigen belastingen en heffingen, lagere lasten Jeugdzorg als gevolg van het woonplaatsbeginsel en een nadeel op de pensioenverplichtingen.

4.2 Vermogenspositie

De ontwikkeling van uw vermogenspositie hebben we in onderstaande tabel weergegeven in zowel een solvabiliteitspercentage als in een absoluut bedrag. Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

In het navolgende overzicht vatten we uw vermogenspositie samen, zowel vanuit de balans als vanuit uw exploitatie (bedragen * € 1.000).

Vermogenspositie	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Algemene reserve	16.410	13.815	12.664
Bestemmingsreserves	18.341	15.256	11.045
Gerealiseerd resultaat	3.210	2.127	1.296
Totaal eigen vermogen	**37.961**	**31.198**	**25.005**
Solvabiliteit in %	45	39	32

De positieve resultaten brengen een toename van het eigen vermogen en een toename van de solvabiliteit met zich mee. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bent u ingegaan op de risico's die de gemeente signaleert en het daarvoor benodigde en beschikbare weerstandsvermogen. U constateert dat uw weerstandscapaciteit voldoende is om de gesignaleerde risico's te kunnen afdekken.

Positief is verder dat het aandeel grondexploitatie ten opzichte van de totale baten verder is verbeterd. De boekwaarde is inmiddels negatief, hetgeen betekent dat per saldo meer opbrengsten zijn gerealiseerd dan er kosten zijn gemaakt.
De quick ratio (vlottende activa minus voorraden/vlottende passiva) ligt ultimo 2022 op 1,4 (ultimo 2021 lag deze net boven de 1,0).

5. Controlebevindingen

5.1 Algemeen

In onze managementletter zijn we al ingegaan op diverse aspecten van interne beheersing. Het proces van de jaarrekeningcontrole heeft aangaande de interne beheersing geen ander beeld naar voren gebracht dan hetgeen we in de managementletter hebben verwoord.

5.2 Specifieke aandachtspunten van de Raad

Bij Eshuis is het gebruikelijk dat de Raad gedurende het controleproces aandachtspunten kan meegeven voor onze controle. De Raad heeft dat voor het controlejaar gedaan. Uw Raad heeft de naleving van de aanbestedingsregels als aandachtspunt benoemd. Daar komen we in hoofdstuk 5.6 van dit verslag op terug.

5.3 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving. De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit geldt niet alleen op de werkvloer, maar vraagt ook iets van organisatie, college en Raad.

Met ingang van 2022 wordt ook van gemeenten verwacht dat zij in het jaarverslag rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. De kadernota rechtmatigheid is hierop aangepast. Rapporteren over fraude voelt in veel gevallen als een spannend onderwerp, zeker voor bestuurders. De afgelopen jaren hebben we steeds aandacht gevraagd voor het opstellen van een (fraude) risicoanalyse en de rapporteringsverplichting is een volgende stap in dit proces. U beschikt over een frauderisicoanalyse en u bent in de paragraaf bedrijfsvoering nader ingegaan op dit onderwerp.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van andere regelgeving.
In onze controleverklaring voegen wij dit jaar voor het eerst een extra paragraaf toe waarin we de hoofdlijnen van de risicoanalyse en onze werkzaamheden vermelden.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit, afhankelijk van de aard van de fraude, met de directie en, in sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, met de Raad. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van de integriteit van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

5.4 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten.

Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.
Net als ten aanzien van het onderwerp fraude is ook rapportering in de controleverklaring over continuïteit met ingang van 2022 verplicht.
Hoewel vanwege de wettelijke waarborgen feitelijke discontinuïteit van uw gemeente als geheel niet aan de orde is, kan onder omstandigheden de financiële positie wel aanleiding zijn tot het schrappen van taken of het afstoten van activa. Ook externe ontwikkelingen zoals de coronapandemie en de energieprijsontwikkeling zijn van invloed op de manier waarop naar uw financiële positie gekeken wordt. In onze controleverklaring is meer informatie dan voorheen opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst. U hebt in de paragraaf Bedrijfsvoering aangegeven dat er geen voornemens bestaan om op korte termijn taken of activiteiten te beëindigen en u bent van mening dat de continuïteit gezekerd is. Dat zijn wij met u eens.

5.5 Grondexploitatie

De balanswaarde van de voorraad gronden bedraagt ultimo 2022 -/ € 1,4 miljoen, waar dat ultimo 2021 € 1,5 miljoen betrof.

Het is onze rol en verantwoordelijkheid om op basis van de beschikbare informatie, documentatie en verwachtingen van betrokkenen een oordeel te vormen over uw balanswaardering. De controle geeft ons verder geen aanleiding tot het maken van opmerkingen in deze rapportage.

5.6 Europees aanbesteden

In onze managementletter zijn wij uitgebreid ingegaan op de regels rondom het Europees aanbesteden. We hebben voorbeelden gegeven van maatregelen die “aan de voorkant” kunnen helpen om naleving meer te borgen, zoals een verplichtingenregistratie, een contractenregister en inkoopstartformulieren.
De organisatie heeft over 2022 en voorgaande jaren een spend analyse gemaakt, om inzichtelijk te maken welke transacties mogelijk ten onrechte niet Europees is aanbesteed. Wij hebben kennis genomen van deze analyse en de onderliggende documentatie en daar met de organisatie over gesproken.

Onze gezamenlijke conclusie is, dat voor een totaal bedrag van € 360.000 de Europese aanbestedingsregels niet zijn gevolgd waar dit wel had gemoeten. Het betreft een bekend IT contract wat ook voorgaand jaar als onrechtmatig is gewogen. Wij nemen dit bedrag mee in onze foutenevaluatie in hoofdstuk 7.

5.7 Sociaal domein

De grote decentralisaties uit 2015, waardoor gemeenten de verantwoordelijkheid hebben voor het hele sociaal domein, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet en Participatiewet, leggen al jaren een fors beslag op de gemeentelijke organisatie en de gemeentelijke financiën. Ook op het gebied van verantwoording en controle komt dit onderwerp de laatste jaren steeds terug in veel gemeentelijke jaarrekeningen, alsmede in de oordelen en rapportages van de accountants daarbij.

In dit hoofdstuk gaan we, zoals u van ons gewend bent, nader in op de verschillende onderdelen van het Sociaal Domein.

5.7.1 Uitvoering PGB Wmo en Jeugdwet door de SVB

Er is ten aanzien van de PGB’s nog steeds sprake van “gedwongen winkelnering” voor gemeenten. De uitvoering van de PGB’s geschiedt door de Sociale VerzekeringsBank (SVB). De controle op de uitvoering en de financiële verantwoording aan de gemeenten wordt gedaan door de interne accountant van de SVB. Bij de verantwoordingen over 2022 heeft deze accountantsdienst een verklaring met beperking afgegeven.

Hoewel de SVB de administratieve uitvoering van de PGB’s verzorgt, doet zij zelf geen onderzoek naar de prestatielevering. Bestedingen uit hoofde van WMO en Jeugd (zowel ZiN als PGB) worden intern gecontroleerd op rechtmatigheid binnen de toewijzing. Dit is onderdeel van het reguliere controleplan. Daarnaast doet de gemeente gericht cliëntonderzoek naar de prestatielevering. Daaruit komen geen signalen dat de prestaties niet zijn geleverd.

Omdat de gemeente deze eigen controles heeft uitgevoerd houdt dit per saldo in dat wij als accountant van gemeente Borger-Odoorn kunnen uitgaan van de door de SVB gemelde projectie van de “ meest waarschijnlijke fout” in de uitvoering zoals opgenomen in de projectiebrieven Wmo en Jeugd. Bij de “meest waarschijnlijke fout” gaat het bij gemeente Borger-Odoorn om bedragen die onder de grens van onze rapporteringstolerantie liggen.

5.7.2 CAK verantwoordelijk voor de inning van de eigen bijdragen

In verschillende gevallen zijn de mensen aan wie ondersteuning wordt toegekend een eigen bijdrage verschuldigd. Stichting Centraal Administratie Kantoor AWBZ (CAK) is de instantie die de berekening en inning van de eigen bijdrage verzorgt en deze doorbetaalt aan de gemeente. Net als bij de uitvoering van de PGB’s zijn gemeenten verplicht het CAK in te schakelen en heeft men niet de keuze om het zelf ter hand te nemen.

Gemeenten hebben geen inzicht in de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage en kunnen daar dus ook geen verantwoordelijkheid voor dragen.

Systeemtechnisch betekent dit dat gemeenten alleen verantwoordelijk zijn voor de aanmelding van cliënten bij het CAK. In de Kadernota rechtmatigheid is aangegeven dat de juistheid en de volledigheid van de eigen bijdrage niet vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en daarmee ook niet onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole die wij moeten uitvoeren in het kader van onze jaarrekeningcontrole bij uw gemeente.

Gemeente Borger-Odoorn heeft op basis van een interne analyse van het klantenbestand in voldoende mate aangetoond dat de daarvoor in aanmerking komende cliënten zijn aangemeld bij het CAK. Tevens is een analyse opgesteld waarbij de gerealiseerde eigen bijdragen zijn vergeleken met de begroting.

5.7.3 Jeugdwet, Wmo, zorg in natura
Voor de daadwerkelijke uitvoering van de zorg heeft gemeente Borger-Odoorn zelf, dan wel samen met andere opdrachtgevers, tal van zorgaanbieders gecontracteerd om de feitelijke zorg te leveren.

De gemeente verstrekt zorg op basis van door de gemeente zelf vast te stellen indicaties (Wmo), dan wel op basis van doorverwijzingen door daartoe bevoegde professionals (Jeugdwet). Er is uiteraard in de loop van het jaar het nodige contact tussen gemeente en zorgaanbieders, en tussen gemeente en cliënten, in belangrijke mate via elektronisch berichtenverkeer.

Intern worden controles uitgevoerd om de rechtmatigheid van de bestedingen en verstrekkingen uit hoofde van WMO en Jeugdwet vast te stellen. Controles op WMO en Jeugdzorg bestedingen hebben niet tot bevindingen geleid.

Als sluitstuk ontvangt de gemeente na afloop van het boekjaar van de zorg productieverantwoordingen, waarbij boven een afgesproken grens een controleverklaring van de accountant van de zorgaanbieder vereist is. De gemeente analyseert de ontvangen verantwoordingen en controleverklaringen, legt verbanden met de eigen gemeentelijke administratie, klachtenregistraties, contacten met zorgaanbieders en cliënten en vormt zich op basis van het totaal van deze informatie een oordeel over de vraag of de zorg in voldoende mate is geleverd en daarmee de zorgkosten rechtmatig zijn betaald.
Wij hebben deze analyses van de gemeente beoordeeld en constateren dat als gevolg van administratieve verschillen, ontbrekende verantwoordingen en niet goedkeurende controleverklaringen bij zorgaanbieders sprake is van onzekerheden die boven onze rapporteringsgrens uitkomen, het betreft namelijk een totaal bedrag van € 188.000. Daarom nemen we dit bedrag mee in de evaluatie in hoofdstuk 7.

5.7.4 Uitvoering TOZO en TONK
Als reactie op de Corona-pandemie zijn diverse steunmaatregelen ingesteld door het rijk, waarbij gemeenten een belangrijke rol hebben in de uitvoering. Het betreft de Tijdelijke Overbruggingsregelingen Zelfstandige Ondernemers (TOZO) en de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Lasten (TONK). We hebben voor de TOZO geconstateerd dat via het inlichtingenbureau nadere onderzoeken zijn ingesteld en deze hebben geleid tot terugvorderingen waar van toepassing. We hebben daarmee geconstateerd dat de beheersing van deze processen in orde is en hebben geen verdere bevindingen die wij in dit verslag moeten melden.

5.7.5 Participatiewet
De uitvoering van de Participatiewet heeft u uitbesteed aan de gemeente Emmen. U krijgt een verantwoording met een controleverklaring van de accountant van de uitvoerende gemeente. Wij maken gebruik van deze documentatie. Er zijn geen getrouwheidsfouten geconstateerd. De controle op de rechtmatigheid (recht – hoogte – duur bepalingen) brengt fouten en onzekerheden naar voren. Deze fouten en onzekerheden blijven beneden onze rapporteringstolerantie.

5.8 Begrotingsrechtmatigheid

Het stelsel van begroten en de bewaking hiervan moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de (gewijzigde) begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de Raad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.
Het totaal van de begrote lasten (na wijziging) bedraagt € 86,6 miljoen. De werkelijke lasten bedragen € 89,0 miljoen. Daarmee is de gewijzigde begroting 2022 overschreden. De overschrijdingen betreffen de Thema's (programma's) Onze Economie, Onze toekomst en Onze leefomgeving. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is een analyse van de verschillen opgenomen.

De overschrijdingen op deze programma's zijn toereikend toegelicht in de jaarrekening in het hoofdstuk Begrotingsrechtmatigheid. Het betreft overschrijdingen die voortvloeien uit open einde regelingen, dan wel passen binnen het bestaande beleid en niet eerder bekend waren. Daarmee vallen deze overschrijdingen volgens de Kadernota rechtmatigheid in de categorie ''onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant''.

Een ander aspect van begrotingsrechtmatigheid betreft de investeringen. Voor het doen van investeringen dient de Raad kredieten ter beschikking te stellen voor met name investeringen in wegen, riolering, gebouwen en dergelijke. De besteding van deze kredieten is vaak verdeeld over meerdere jaren. In de jaarrekening wordt de stand van zaken met betrekking tot de kredieten toegelicht. U heeft in de jaarrekening aangegeven dat er geen overschrijdingen van investeringskredieten zijn geconstateerd. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat het goedgekeurde investeringsvolume niet is overschreden.

5.9 Het maken van schattingen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn.
Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden.
Binnen uw gemeente hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de materiele vaste activa, de grondvoorraad, de vorderingen en de kortlopende schulden en de noodzaak tot het treffen van voorzieningen. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken.
Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitgepakt. Deze informatie kunt vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

5.10 Onjuiste jaarafgrenzing

Bij onze controle op correcte jaarafgrenzing kwamen we een post van € 61.000 tegen die betrekking had op 2022 maar ten onrechte in 2023 is geboekt. Het betreft een betaling in 2023 aan stichting Sociale Teams. Omdat dit bedrag boven de grens van onze rapporteringstolerantie uitkomt, wegen wij deze post mee als fout in hoofdstuk 7.

5.11 Subsidieverantwoording, achterstanden afrekening en prestatielevering

De gemeente verstrekt tal van subsidies aan instellingen in de gemeente om maatschappelijke activiteiten en andere initiatieven te ondersteunen die u belangrijk vindt. De doelstellingen in verordeningen, beleidsstukken en beschikkingen zijn meestal zodanige ruim geformuleerd dat de subsidieontvanger een zekere mate van ruimte heeft in de besteding. Tegelijkertijd betekent dat ook dat er meestal geen eenduidige en harde norm is waartegen de prestaties van de subsidieontvanger (moeten) worden afgezet. Veelal is de verantwoording financieel ingestoken en wordt voor het inzicht in activiteiten en prestaties naast het jaarverslag ook gebruik gemaakt van ambtelijk en bestuurlijk overleg.
Wij hebben detailcontroles verricht op verstrekte subsidies over 2022 en vastgesteld dat niet aan alle toegekende subsidies aanvragen ten grondslag liggen. Ook is er geen centrale coördinatie of bewaking op de voortgang van het vaststellingsproces, dit hoort tot de verantwoordelijkheid van de accountmanagers. Ook een centraal register ontbreekt, zodat het niet mogelijk is om “met een druk op de knop” inzicht te krijgen in bijvoorbeeld hoeveel subsidies nog niet definitief zijn vastgesteld.

Hoewel wij in onze detailcontroles geen fouten constateren, adviseren wij wel om de administratieve processen rondom subsidietoekenning, toetsing naleving voorwaarden (inhoudelijk en financieel) en definitief vaststellen, scherper vast te leggen en te monitoren.

6. Verantwoording specifieke uitkeringen

6.1 Algemeen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord. Sinds 2020 loopt het aantal specifieke uitkeringen fors op, door onder andere toevoeging van de Tozo-regeling, de gemeentelijke hulp aan gedupeerden van de toeslagenproblematiek en tal van regelingen op het terrein van duurzaamheid.

De toename van het aantal regelingen zorgt bij u voor een toenemende druk op het jaarrekeningproces en onze controle. Dit vraagt om projectmatige aansturing om het proces van de SiSa-verantwoording te versterken.

De verantwoordingsgegevens voor deze regeling worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. De controleverklaring bij de jaarrekening 2022 geldt ook voor de informatie die in deze bijlage is opgenomen. Dit betreft vrijwel alleen financiële gegevens.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staan onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2022 van de gemeente Borger-Odoorn die deze grenzen overschrijden. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bevindingen, ook als er geen fouten en onzekerheden zijn aangetroffen. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

6.2 Tozo

Op grond van de voorschriften dienen wij in de tabel in de bijlage specifiek in te gaan op de interne beheersingsmaatregelen die u getroffen heeft rondom de verschillende Tozo-regelingen. Wij stellen vast dat signalen van het Inlichtingenbureau worden opgepakt en hebben verder geen bevindingen.

7. Goedkeuringstoleranties en niet-gecorrigeerde controleverschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge wordt in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) de goedkeuringstolerantie genoemd. De Raad heeft de bevoegdheid om de goedkeuringstoleranties scherper te stellen dan het wettelijk maximum van 1% (fouten) respectievelijk 3% (onzekerheden) alsmede om rapporteringstoleranties vast te stellen.
Op grond van onze eigen vaktechnische regels rapporteren wij afwijkingen van meer dan 5% van de goedkeuringstolerantie. Ook kunnen wij vanwege specifieke omstandigheden deze tolerantie bij de uitvoering van onze werkzaamheden verlagen.
De bij u gehanteerde goedkeuringstolerantie bedraagt afgerond € 1.010.000 voor fouten en € 3.030.000 voor onzekerheden. Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. We merken op dat in veel gevallen rechtmatigheidstekortkomingen naar hun aard niet te corrigeren zijn.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de goedkeuringstolerantie mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 50.000.

Niet gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Als gevolg van een afgrenzingsfout in het jaarrekeningproces een post in het onjuiste boekjaar verantwoord (zie 5.9)	€ 61.000	€ 61.000	€ 61.000
Totaal verschillen getrouwheid	**€ 61.000**	**€ 61.000**	**€ 61.000**
Ten aanzien van de zorg in natura Jeugdwet en Wmo is er onvoldoende controleinformatie om de getrouwheid en de rechtmatigheid vast te kunnen stellen als gevolg van administratieve verschillen en ontbrekende verantwoordingen (zie 5.7.3)	€ 188.000	€ 188.000	€ 188.000
Totaal onzekerheden getrouwheid	**€ 188.000**	**€ 188.000**	**€ 188.000**
Aanbestedingsfouten (zie hoofdstuk 5.6 van dit verslag)	€ 360.000	NVT	NVT
Getrouwheidsfouten wegen ook mee voor de rechtmatigheid	€ 61.000	NVT	NVT
Totaal verschillen rechtmatigheid	**€ 421.000**	**NVT**	**NVT**
Onzekerheden voor getrouwheid wegen ook mee als onzeker voor rechtmatigheid	€ 188.000	NVT	NVT
Totaal onzekerheden rechtmatigheid	**€ 188.000**	**NVT**	**NVT**

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht.
Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

8. Dataveiligheid en de automatiseringsomgeving

8.1 Continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.
Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.
Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.
Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

8.2 AVG

Dataveiligheid wordt steeds belangrijker en de eisen die aan organisaties gesteld worden steeds hoger. Wij hebben geconstateerd dat bij u in huis de processen zijn ingeregeld conform de voorschriften en dat u bij incidenten valide afwegingen maakt omtrent aard, oorzaak en gevolgen, waaronder de meldingsplicht indien van toepassing.

9. Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de gemeente Borger-Odoorn en de accountant in het controleproces.
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met in achtneming van Nederlands recht waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de volgende paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.
Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.
Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college om, onder toezicht van de Raad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.
Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.
Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in hoofdstuk 7 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening de aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de gemeente. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

10. Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed. Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Borger-Odoorn voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

11. Afsluiting

Het accountantsverslag is naar zijn aard bedoeld om u als te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2022. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Ten overvloede wijzen wij u erop dat de controlerende taak van uw Raad uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij danken de medewerkers van de gemeente Borger-Odoorn voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

Bijlagen:
1. Getekende controleverklaring
2. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
3. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

Bijlage bij accountantsverslag 2022 SiSa gemeente Borger-Odoorn

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2022	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
JenV: A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	NVT	NVT	NVT
Fin: B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	NVT	NVT	NVT
BZK: C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	NVT	NVT	NVT
BZK: C55	Aanpak energiearmoede	NVT	NVT	NVT
BZK: C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	NVT	NVT	NVT
OCW: D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019 - 2022	NVT	NVT	NVT
OCW: D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	NVT	NVT	NVT
DRE: DRE 10C	Regiodeal Zuid-Oost Drenthe	NVT	NVT	NVT
DRE: DRE 13C	Subsidieregeling veilig en bereikbaar Drenthe	NVT	NVT	NVT
DRE: DRE 2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe)	NVT	NVT	NVT
IenW: E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	NVT	NVT	NVT
IenW: E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	NVT	NVT	NVT
IenW: E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	NVT	NVT	NVT
SZW: G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	NVT	NVT	NVT
SZW: G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022	NVT	NVT	NVT

SZW: G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)_gemeentedeel 2022	NVT	NVT	NVT
SZW: G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2022	NVT	NVT	NVT
SZW: G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	NVT	NVT	NVT
SZW: G13	Regeling specifieke uitkering onderwijsroute	NVT	NVT	NVT
VWS: H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	NVT	NVT	NVT
VWS: H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	NVT	NVT	NVT
VWS: H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	NVT	NVT	NVT

Aspect controleverklaring	**Oordeel**
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend